Terug naar de basis – sportvisie Leiden

'Alle ingrediënten waren aanwezig voor een mooie, hete avond in de Vijf Meihal. Twee ploegen die nog op zoek zijn naar de juiste rotaties en spelers moeten inpassen, maar ook twee ploegen die niet voor elkaar willen onderdoen. Bovendien was de Vijf Meihal compleet uitverkocht. Dat kon wat worden.' Zomaar een spannende intro van een wedstrijdverslag van de basketballers van ZZ Leiden, die voor het eerst in decennia met een volledig Nederlandse basisopstelling speelden.

De evaluatie van de sportnota is een moment om even een stap terug te doen en te bedenken waarom we sport ook alweer zo belangrijk vinden. Kloppen de besluiten die we nemen als gemeente nemen nog met onze visie op sport? Waar strookt het niet met onze visie en waar kan het beter? Wij willen graag onze visie presenteren en daarvoor gaan wij op zoek naar een volledige Leidse basis voor de sport met een **vijftal** plannen om onze visie uit te werken.

Onze visie op sport

De sportnota begint met een uitwerking van de Leidse sportvisie:

"Sport is in Leiden een basisvoorziening, omdat het bewegen, gezondheid, ontmoeting, plezier en participatie stimuleert. Leiden maakt het voor iedereen mogelijk te bewegen en te sporten, in georganiseerd en ongeorganiseerd verband. In 2016 zijn meer Leidenaren gaan sporten en bewegen en voldoet 75% van de Leidenaren aan de beweegnorm uit het Olympisch Plan."

Met deze visie is helemaal niets mis! Ook wij geloven dat sporten essentieel is voor iedereen, omdat het bijdraagt aan de gezondheid, de verbondenheid, vriendschap en het plezier van kinderen en volwassenen. En ook draagt het bij aan de leerprestaties van kinderen, het vestigingsklimaat en het imago van Leiden. Het probleem is dat deze visie zich alleen vertaalt in sportaccommodatiebeleid. Het geld voor sport gaat naar het bouwen en onderhouden van accommodaties. En er is ook veel geld gereserveerd om te investeren in de Leidse sportaccommodaties. Onze waterpolosterren krijgen een nieuw binnenbad, de nieuwe Vijf Meihal biedt hopelijk meer ruimte voor zaalsportverenigingen en er vindt serieus onderzoek plaats naar de mogelijkheden voor een nieuwe IJshal bij de Vliet. Samen met de nieuwe watervelden voor de hockeyers van Roomburg, het kunstgras bij UVS en Lugdunum en de nieuwe sporthallen in de Kikkerpolder, geven we de sport een mooie impuls. Dit is meer dan we in jaren hebben geïnvesteerd in de sport en daar zijn we trots op. De kansen zijn er nu volop en met dit plan benutten we die kansen en scoren het winnende doelpunt.

Waar zit nu precies het probleem? Om ruimte voor sport te creëren en zoveel mogelijk mensen te laten bewegen is meer nodig. Sportbeleid is meer dan accommodatiebeleid! Sportbeleid helpt om keuzes te maken waar we geld en mensen moeten inzetten om de sportdoelen te bereiken. Waar leveren onze euro's de meeste zweetdruppels op?

We zien het gebrek aan sportbeleid bij het invullen van de bezuinigingen. We zien dit terug in de huidige ideeën rondom het afstoten van de Drie Octoberhal, het beperken van de openingstijden voor buitenzwembad de Vliet en het verhogen van tarieven voor sportverenigingen. Dat is alleen een financieel verhaal en geen visie op sport. Als de Drie Octoberhal overdag te lang leeg staat, moet het niet de vraag zijn of we deze hal moeten sluiten, maar moeten we kijken hoe we hem vol krijgen. Niet kijken vanuit beperkingen, maar vanuit kansen. De sporter moet weer centraal komen te staan.

Het gaat hierbij niet alleen om de financiële middelen, maar de gemeente zou zich ook sterker kunnen maken voor de Leidse sport door al die enthousiaste vrijwilligers en al die bedrijven die zich inzetten voor de sport nog meer te ondersteunen. De sportnota wil de verantwoordelijkheid voor de sport primair bij deze mensen leggen, maar dat mag nooit een excuus worden om zelf geen

verantwoordelijkheid meer te nemen. Vele sportliefhebbers hebben al jaren het gevoel dat de gemeente wel mooie visies heeft over de sport, maar dat de verenigingen dat steeds zelf moeten regelen. Ook als gemeente mogen we vaart gaan maken. De tussenevaluatie begon niet voor niets met de wielerterm *surplace*: we hebben de afgelopen jaren nog te veel stil gezeten en moeten juist nu onze verantwoordelijkheid nemen. Alléén dan mag je je terecht een sportstad noemen.

Juist door achter en naast onze sporters te gaan staan, kunnen wij verandering teweeg brengen en dat hoeft ook niet altijd (veel) geld te kosten. ZZ kan uitbreiden als de gemeente daar achter gaat staan, de Zijl en LZ1886 kunnen samen één grote vereniging worden als de gemeente dat ondersteunt en DIOK en DoCos kunnen verder groeien als de gemeente daar goed in meedenkt. Er zijn de afgelopen maanden al voorzichtige stappen gezet en 2016 moet het jaar worden van de doorbraak bij Voetbal Vitaal en daaromheen de andere ontwikkelingen. Een sportstad is dus niet alleen een stad met veel of goede sporters, maar ook een stad die durft te kiezen voor sport.

Om sportbeleid uit te kunnen voeren, zijn er ook meer financiële middelen nodig. De mooie woorden en ideeën uit de sportvisie kunnen dan eindelijk opgepakt worden. Mooie initiatieven zoals bij Njord of Die Leythe vallen nu nog buiten het accommodatieplan en kunnen dus niet worden gefinancierd en initiatieven zoals wijksportparken liggen al sinds het vaststellen van de sportnota in de la. Wethouder De Wit gaf zelf ook aan, in de commissievergadering van 14 januari 2016, dat het toch wel heel mooi zou zijn als er buiten het accommodatiebeleid van de gemeente ook nog sportbeleid zou kunnen worden uitgevoerd. Als we een budget kunnen reserveren voor een programma sport, dan is dat een sterke start voor de marathon die de gemeente het komende jaar moet rennen. Zelfs bezuinigingen zijn dan bespreekbaar, mits daar een overtuigende sportvisie en een mooi toekomstbeeld achter staat.

Wij willen de volgende keuzes maken:

- hoe meer mensen profiteren van een door de gemeente aan sport besteedde euro , hoe beter
- hoe meer vrijwilligers betrokken zijn bij een sport, hoe beter. Deze vrijwilligers kunnen door de gemeente worden ondersteund door bv. scholing en de inzet van vrijwilligers is niet alleen bedoeld om bezuinigingen op te vangen, maar vooral om verenigingen sterker te maken
- de gemeente probeert zoveel mogelijk mensen te laten sporten op de beschikbare ruimte door betere promotie, vooral voor het vullen van de uren waarop er nu nog veel sportruimte leeg staat
- om de kracht van de verenigingen goed te gebruiken, zou er gekeken moeten worden naar het verruimen van de wetgeving zodat verenigingen meer kunnen en mogen in hun accommodaties
- hoe meer eigen geld voor investering, des te groter de kans op (rest)financiering door de gemeente
- topsport en breedtesport zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Breedtesport levert topsporters op en topsporters zorgen voor groei van de breedtesport
- niet iedere sport of vereniging hoeft behouden te blijven in Leiden; de toekomst van een vereniging is belangrijker dan haar geschiedenis
- wij stimuleren multi- of omnisportverenigingen, waar mogelijk en wenselijk, omdat die accommodaties efficiënt met ruimte en accommodatie omgaan en een bredere basis kennen
- wij stimuleren sportverenigingen die andere maatschappelijke functies combineren met bijvoorbeeld kinderopvang, activering van mensen die anders thuis zitten, onderwijs of inburgering.
- gemeente neemt de regie op sanering/fusie van clubs die niet aan betalingsverplichtingen kunnen voldoen
- de gemeente stimuleert ook ongeorganiseerde sporten (zwemmen, fietsen, wandelen, kanoën etc.)

Wat zijn de basisstappen?

We concluderen dat de gemeente wel degelijk een sportvisie heeft, maar dat er geen sportbeleid is en ook geen geld om sportbeleid uit te voeren. Daarnaast moet de gemeente meer de regierol pakken in de huidige ontwikkelingen. Het is dus belangrijk om geld specifiek te reserveren voor ons sportbeleid en we zullen hiervoor met een voorstel komen. Daarnaast is het echter ook belangrijk om te bepalen op basis van welke plannen wij de Leidse sport verder willen helpen. En wat is er nou beter dan het basketbal om een goede ***basis*** samen te stellen?

Voetbal Vitaal is een duidelijke *point-guard*, de spelverdeler die de lijnen moet gaan uitzetten voor vele andere ontwikkelingen in de sport. Innovatieve ideeën, zoals de wijksportparken, zouden een goede *shooting-guard* kunnen zijn, omdat ook zij een belangrijke schakel zijn in de opbouw van de Leidse sport. Het veel beter promoten van sport is een sterke *power-forward*, want als we zorgen dat de hallen en velden die we nu hebben, nog vaker gebruikt worden, geeft dat een krachtige impuls aan de sport en het leidt tegelijkertijd tot simpele rebounds. De *center* kan onder de basket makkelijk scoren met het idee van co-financiering, waarbij je als gemeente vooral projecten steunt die ook zelf al een deel van het bedrag hebben binnengehaald. Ten slotte is de *small-forward* natuurlijk de meest veelzijdige speler en dat is simpelweg het idee dat we sport weer centraal moeten stellen, want van dat idee moeten alle gemeentelijke sportplannen vanaf nu doordrongen zijn.

Als we geld vrijmaken voor sportbeleid, kunnen we daarmee net dat extraatje geven om daadwerkelijk onze visie te kunnen uitvoeren. De sportwereld verwacht echt niet dat de gemeente met bakken met geld klaar staat, maar wel dat er, net als in de relay van het shorttrack, een duw gegeven kan worden om de sporters op gang te helpen. Als we kijken naar onze basis, dan zijn dat stuk voor stuk ideeën die het sportbelang op één hebben staan. De bal ligt nu bij de gemeente en hoeft alleen nog maar te worden ingetikt. Wij zouden het wel weten.

Martijn Otten (PvdA, handballer en schaker), Aad van der Luit (D66, oud-international judo) en Yvonne van Delft (GroenLinks, oud-international Nederlands rugbyteam)

Disclaimer: de clubs die in dit artikel worden genoemd zijn slechts als voorbeeld genoemd en kunnen hier geen rechten aan ontlenen.